

1382/75

U T S K R I F T

av møteboka for GOL KOMMUNESTYRE

frå møte den 26. juni 1975.

Av 21 medlemar var 20 tilstades (møtande varamenn medrekna).

K. SAK NR. 113/75.
F. SAK NR. 368/75.
F. SAK NR. 335/75.

REGISTRERING AV FASTE FORTIDSMINNE I GOL.-TILSKOT.

Vedlegg: Søknad av 15-5-75 frå Universitetets Oldsakssamling.
Budsjetttframlegg dags. 15-5-75.
Eksempel på innberetning om arbeidet.
Brev av 4-6-75 frå form. i kulturutvalet, Sigurd Haraldseid.

Formannskapet gjorde i møte 15. juni 1975 slikt

samrøystes framlegg:

Formannskapet viser til fråsegna frå formannen i kulturutvalet og rår til at det vert løyvd inntil kr. 9.000,- av konto 1.889.290.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Formannskapet sitt framlegg vert vedteke.

Rett utskrift:

ok.

Utskrift vert sendt: Universitetets Oldsakssamling, Frederiks gt.2,
Oslo l.

Kulturutvalet v/S. Haraldseid, 3550 Gol.
Kommunekasseraren, her.
Kommunerevisjonen, her.

Gol formannskapskontor, den 30. juni 1975.

For kontorsjefen:

Olau Kruhaug
Olau Kruhaug.

UNIVERSITETET I OSLO

OLDSAKSAMLINGEN
VIKINGSKIPSHUSET

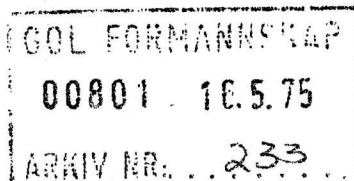
FREDERIKS GATE 2, OSLO 1
TELEFON (02) 33 00 70

UNIVERSITY MUSEUM OF
NATIONAL ANTIQUITIES
VIKING SHIP MUSEUM

FREDERIKS GATE 2, OSLO 1

BESTYRER:
PROF. DR. SVERRE MARSTRANDER

OSLO, 15.05.75.
REF.: SM/ES

Gol formannskap,
v/Ordføreren,

3550 GOL.

Universitetets Oldsaksamling tillater seg med dette å søke om et beløp, stort kr.9.000,- til registrering av faste fornminner i Gol.

Som det vil fremgå av vedlagte budsjettforslag, er hele registreringen beregnet å beløpe seg til kr.18.000,-.

Oldsaksamlingen skal til sommeren utføre registreringer av tilsvarende art i sitt store distrikt, som omfatter hele Øst- og Sørlandet. Derfor har det ikke vært mulig for oss innenfor rammen av vårt budsjett å avsette mer enn kr.9.000,- til arbeidet i Gol. Eventuelle overskridelser vil bli dekket av oss.

Som kjent er alle fornminner fredet ved lov, og vi tillater oss å vedlegge et eksemplar av denne til orientering.

Vårt kjennskap til fornminnene i kommunen er mangelfullt, og det man kjenner til, er ikke avmerket på kart. Den sterke ekspansjonen som finner sted i dag på alle sektorer, kan lett bringe kommunens tekniske etater i konflikt med fredningslovens bestemmelser. Dette kan igjen føre til forsinkelser som undertiden kan komme opp i betydelige beløp.

Hvis vi i år får anledning til å gjennomføre vår registrering, vil vi ha mulighet for å få fornminnene med på de økonomiske kartene. Men hvis saken må utsettes, vil fornminnene først komme med ved en åjourføring, tidligst om 5-10 år.

En stensilert innberetning om arbeidet med detaljer om de enkelte fornminners beliggenhet og eierforhold vil bli utarbeidet og sendt til planleggende etater innen stat, fylke og kommune. Dessuten vil grunneiere med fornminner på sin eiendom få kopi av det som angår dem. Eksempler på en slik innberetning følger vedlagt.

Innen innberetningen foreligger, vil imidlertid detaljer om de registrerte data kunne fås ved henvendelse til Universitetets Oldsaksamling.

Arbeidet er planlagt påbegynt i juni-juli 1975 og vil vare ca. 6 uker. Primærregistreringen vil bli utført av 2 studenter med en av disse som daglig leder. Arbeidet vil bli kontrollert

ALLE HENVENDELSER RETTES TIL OLDSAKSAMLINGEN UTEN PERSONLIG ADRESSAT

av den avdeling ved Oldsaksamlingen som har ansvaret for registrering av fornminner for økonomisk kartverk.

Vi håper at Gol kommune vil stille seg imøtekommende til vår søknad og hjelpe oss med å få gjennomført denne viktige oppgaven.

Sverre Marstrander

Sverre Marstrander

Elizabeth Skjelsvik
Elizabeth Skjelsvik

Gjenpart av dette brev er sendt:

1. Buskerud fylkes kartkontor, Kartkonsulenten, Schwenckesgt. 11, 3000 Drammen.
2. Fylkeskonservatoren i Buskerud, Drammens Museum, 3000 Drammen.
3. Kulturutvalget for Hallingdalsregionen, v/Formannen, Sigurd Haraldseid, Gol gymnas, 3550 Gol.

UNIVERSITETET I OSLO

OLDSAKSAMLINGEN
VIKINGSKIPSHUSET

FREDERIKS GATE 2, OSLO 1
TELEFON (02) 33 00 70

UNIVERSITY MUSEUM OF
NATIONAL ANTIQUITIES
VIKING SHIP MUSEUM

FREDERIKS GATE 2, OSLO 1

BESTYRER:
PROF. DR. SVERRE MARSTRANDER

OSLO. 15.05.75.
REF.: SM/ES

Budsjettforslag
for
registrering av fornminner i
Gol, Buskerud 1975.

Lønninger m/sosiale utgifter, markstillegg for 2 registratorer	kr. 12.000,-
Reiseutgifter	" 2.000,-
Flyfotos	" 2.500,-
Etterarbeide, kontroll	" 1.500,-
	<hr/>
	kr. 18.000,- =====

Sverre Marstrander

Sverre Marstrander

Elizabeth Skjelsvik
Elizabeth Skjelsvik

Moen av Grøtmol.

G.nr. 32 br.nr. 9

Gårdens eier: Haakon Muraas, 1770: Aremark.

Aremark s., p., k. Østfold.

I * Fornminnets art: Gravrøys.

Reg.v/: S.J. Nygaard, E. Skjelsvik

Dato: 11/7-1969

Nr.: R10

Flyfoto: 1625 Q6

ØK: CW 028-5-4 Grinder (V 30)

Terrengets art. Utsikt: N-S-gående, nokså flat bergrygg med grunt jorddekke; dyrket mark i S og Ø. Blandingsskog med frodig bunnvegetasjon av noen løvbusker, lyng, gress og bregner. Utsyn mellom trærne mot Aspern i V.

Orienteringsoppgaver: Ca 10 m VSV for nybygd hytte, leier lektor Lie, Halden lærerskole, 1750 Halden, ca 100 m S for våningshuset på 32/9.

Beskrivelse: På kronen av bergryggen, rundrøys, klart markert, med et inntil 3 m br. "brett" som kan følges så å si hele kanten rundt. Bygget av større rundkamp. Sterkt overtorvet. I midten N-S-gående grop, l. 5 m, br. 2 m, dybde 1 - 1,2 m. Røysa er tett tilgrodd med større og mindre furuer, et par store løvtrær, noen mindre løvbusker, lyng, gress og bregner.

D. 14 m, h. 1,5 m.

Kalles "Drakehaugen".

A. Lorange (se litteratur) iakttok følgende ved sin registrering: "Høien . . . har den mærkelige Særegenhed, at mod hvert Verdenshjørne stikker en flad horizontal, Sten frem af dens sider, omtrent en Fod over Jordfladen, og under hver af disse Steder udmunder en Rønde fra Høiens Gravkammer".

Tradisjon:

Paa den anden Side av Søen ligger paa Toppen af det steile og høie Fjeld "Døhatten" kaldet (1625 R4 R3 på

Moen av Grøtmol (32/9) (fort.)

Aremark, Østfold.

37/1-5), en stor Stenrøs, som i Sagnet sættes i Forbindelse med Høiden paa Griotmål . . . I Høien rugede engang en Drage paa Guldæg. De fire Aabninger var hans Udkigshuller, naar han speidede efter Rov. Men hver St. Hans Nat og hver Julenat fløi den over Søen til Døhat. Aspr, som var den første, der ryddede Egnen, blev meget besværet af Dragen, og besluttede derfor om muligt at dræbe den og røve dens Skat. En St. Hans Nat satte han sig op paa en sort Hæst og red til Høien. Da nu Dragen kom flyvende tilbage, skjød han den med en gloende Pil, saa den faldt ned i Søen og har siden aldrig været at se. Men i Høien laa tre Æg af Guld. Den er virkelig ogsaa aabnet og fremviser et smukt lidet firkantet Gravkammer.

Etter A. Lorange (se litteratur).

Noen steinrøys finnes ikke på Døhaug (Døhatt), men åsen er en bygdeborg.

Litteratur: A. Lorange Ab. 1868 s. 53.

Ø.O. s. 115 u. Grøtmolmoen (32/5-6) nr. 1.

II

Fornminnets art: Gravhaug - fjernet.

Reg.v/: E. Skjelsvik, S.J. Nygaard

Dato: 11/7-1969

Nr.: X3

Flyfoto: 1625 Q6

Terrengets art og utsikt: NØ-hellingen av høytliggende NNV-SSØ-gående bergrygg med grusdekke. Dyrket mark i S og N. Gammelt grustak i Ø. Blandingsskog med en del løvkjerr, bunnvegetasjon av gress og bregner. Husene sees i SV.

Orienteringsoppgaver:

Ca 100 m N for våningshuset, i S-kant av grustaket.

Beskrivelse: Meget uklart markert rundhaug, steinblandet m/større rundkamp. Svært krater i midten så bare ytterkanten av haugen igjen. Oppgravd masse på V-kanten.

Moen av Grøtmol (32/9) (fort.)

Aremark, Østfold.

Bevokst med gress og noen ospebusker.

D. ca 10 m, h. 0,3 m.

Inntil N-kanten eiendomsdelemerke mot 32/10.

Eieren opplyser at det skal ha stått hus i dette området.

Litteratur: Ø.O. s. 115 u. Grøtmolmoen (32/5-6) nr. 2.

GOL FORMANNSKAP

00902 - 6.6.75

ARKIV NR. ... 230

3550 Gol, 4. juni 1975

Gol formannskap
3550 GOL

REGISTRERING AV FORTIDSMINNE I GOL. F.SAK NR. 335/75.

Eg kjenner ikkje til kva som kan finnast av fornminne i Gol som bør registrerast. Men det er truleg full samje om at alle fornminne er ein viktig kulturerv som bør vernast. Og på grunn av bygging og rask utvikling i ei bygd som Gol er det fare for at verdiar kan gå tapt ved at eit eller anna kan bli rasert fordi det ikkje er skikkelig registrert og kjent.

Som formann i kulturutvalet kan eg berre seia at eg vonar at Gol kommune kan løyve den summen det er søkt om no, slik at arbeidet kan bli gjort i sommar, som planen er.

Med helsing.

Sigurd Haraldseid
Sigurd Haraldseid.

82/ØK

04.07.75
1377/75

Gol formannskap,
v/Ordføreren,
3550 GOL.

Registrering av faste fornminner i Gol. Tilskudd.

Universitetets Oldsaksamling har mottatt utskrift av møtebok for Gol kommunestyre hvor det meddeles at det er bevilget inntil kr.9.000,- til ovennevnte arbeid.

Vi vil med dette på det beste takke for at Gol kommune har villet støtte oss med å få gjennomført registreringen. Vi ville be om at det bevilgende beløp blir overført til konto 6022.05.15772 "UO oppdrag" i Christiania Bank og Kreditkasse.

Elizabeth Skjei1svik

Gjenpart av dette brev er sendt:

1. Buskerud fylkes kartkontor, Kartkonsuleten, Schwenckesgt. 11, 3000 Drammen.
2. Fylkeskonservatoren i Buskerud, Drammens Museum, 3000 Drammen.
3. Kulturutvalget for Hallingdalsregionen, v/Formannen, Sigurd Haraldseid, Gol gymnas, 3550 Gol.